

نقش پابندی به سبک زندگی اسلامی، نگرش به خیانت و نیاز به صمیمیت در پیش‌بینی تعهد زناشویی

نظام‌الدین قاسمی*^۱، محمد حسین زارعی^۲، مائده آیتی^۳، بهناز ertezaeه^۴

۱. دکتری روان‌شناسی، استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه سلمان فارسی کازرون، کازرون، ایران. (نویسنده‌ی مسئول)
nezamaddinghasemi@gmail.com
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه اصفهان، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، اصفهان، ایران
gmhz.4396@gmail.com
۳. کارشناسی روان‌شناسی، دانشگاه سلمان فارسی کازرون، کازرون، ایران
gmhz.4396@gmail.com
۴. دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، اهواز، ایران
behnaz_ertezaeه@yahoo.com

تاریخ پذیرش: [۹۸/۹/۲۳]

تاریخ دریافت: [۹۸/۱/۱۹]

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش پابندی به سبک زندگی اسلامی، نگرش به خیانت و نیاز به صمیمیت زناشویی در پیش‌بینی تعهد زناشویی زنان متأهل شهر اصفهان بود. پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی و در حیطه پژوهش‌های همبستگی و رگرسیونی بود. جامعه آماری شامل کلیه زنان متأهل شهر اصفهان با حداقل ۱ سال و حداکثر ۵ سال سابقه ازدواج در زمستان سال ۱۳۹۷ بود. با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس ۳۹ زن متأهل به عنوان نمونه انتخاب و پرسشنامه‌های سبک زندگی اسلامی کویانی (ILST)، نیازهای صمیمیت زناشویی باگاروزی (۲۰۰۱)، نگرش به خیانت مارک واتلی (۲۰۰۶) و تعهد زناشویی آدامز و جونز (DCI) بر روی آنان اجرا شد. داده‌های به‌دست آمده به کمک نرم‌افزار SPSS-24 و به شیوه رگرسیون هم‌زمان در دو سطح آمار توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل شد. نشان داد بین سبک زندگی اسلامی و صمیمیت زناشویی ($r=0.296$ و $sig=0.067$)، سبک زندگی اسلامی و تعهد زناشویی ($r=0.47$ و $sig=0.003$)، صمیمیت زناشویی و تعهد زناشویی ($r=0.688$ و $sig=0.000$)، رابطه مثبت معنادار ($P<0.01$) و بین سبک زندگی اسلامی و نگرش به خیانت زناشویی ($r=-0.37$ و $sig=0.021$)، صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت ($r=-0.396$ و $sig=0.013$) و نگرش به خیانت و تعهد زناشویی ($r=-0.443$ و $sig=0.005$) رابطه منفی معناداری وجود دارد ($P<0.01$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که در مجموع سه متغیر سبک زندگی اسلامی، نیاز به صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت، می‌تواند ۵۶ درصد از واریانس تعهد زناشویی را تبیین کنند ($P<0.01$). علاوه بر آن سبک زندگی اسلامی و نیاز به صمیمیت زناشویی به ترتیب ($Sig=0.042$ و $Sig=0.000$) رابطه معناداری را با تعهد زناشویی دارند و میزان این تأثیر به ترتیب ($Beta=0.257$ و $Beta=0.562$) می‌باشد. می‌توان گفت پابندی به سبک زندگی مبتنی بر آموزه‌های اسلامی می‌تواند علاوه بر افزایش میزان صمیمیت زناشویی و اصلاح نگرش به خیانت با تعهد زناشویی نیز در ارتباط باشد.

واژگان کلیدی: سبک زندگی اسلامی، صمیمیت زناشویی، تعهد زناشویی و نگرش به خیانت.

مقدمه

خانواده به‌عنوان نخستین هسته اجتماع و اساسی‌ترین بنیان جامعه در طول تاریخ شناخته می‌شود (کواجیا^۱ و همکاران، ۲۰۱۶). خانواده به‌عنوان برترین آیین اجتماعی به‌منظور تأمین نیازهای عاطفی، روان‌شناختی و اجتماعی افراد با ازدواج شکل می‌گیرد و در همی مراحل تکوین آن، زوجین خرده‌نظام اصلی آن را تشکیل می‌دهند (دیلاز، سیتوات و یاسین^۲، ۲۰۱۳؛ نایری، لطفی و نورانی^۳، ۲۰۱۴). کارکرد خانواده حوزه‌هایی همانند حل مسئله، ارتباطات، نقش‌ها، همراهی و آمیزش عاطفی و کنترل را شامل می‌شود (راسل^۴ و گوردون^۵، ۲۰۱۷). در ازدواج موفق سه رکن تعهد، جاذبه و تفاهم نقش مهمی دارند که در این بین، تعهد زناشویی قوی‌ترین و پایدارترین عامل پیش‌بینی‌کننده کارکردهای اصلی زندگی زناشویی می‌باشد (جان، سم، رورو، و تسوی^۶، ۲۰۱۷) و به‌عنوان مکانیزمی دوام بخش دارای اهمیت به‌سزایی در حفظ کیفیت زندگی زناشویی می‌باشد (میچر^۷، ۲۰۱۳). تعهد ابعاد چندگانه‌ای دارد و دربرگیرنده‌ی دلایل شخصی، اخلاقی و اعتقادی مخصوصی است که شخص را به ادامه‌ی رابطه زناشویی پایبند می‌کند (تانگ و کوران^۸، ۲۰۱۳). ویژگی اصلی تعهد وجود اهداف مشترک برای آینده و ایجاد یک افق زمانی طولانی مدت برای رابطه است. متعهد بودن به یک رابطه برای طولانی مدت، تأثیر قدرتمندی در رفتارهای زوجین دارد و باعث علاقه‌ی دو جانبه‌ی زوجین می‌شود (استنلی^۹، ۲۰۱۰). که با زیرپا گذاشتن این عهد و پیمان، پدیده آسیب‌زای خیانت زناشویی (پیمان‌شکنی) اتفاق می‌افتد (هادی و همکاران، ۱۳۹۵). خیانت زناشویی به هرگونه روابط جنسی یا عاطفی فراتر از چهارچوب روابط متعهدانه بین دو همسر اطلاق می‌گردد (دکاسترو- بوفیل و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۶) و منجر به آسیب به تعهد در روابط عاطفی یا جنسی و یا هر دو می‌شود که نتیجه‌ی آن دور شدن از ارتباط بنیادی بدون رضایت طرف مقابل است (فیف، ویکز و ستلبرگ- فیلبرت^{۱۱}، ۲۰۱۳). پلات^{۱۲} و همکاران، (۲۰۰۸) معتقدند که روابط فرا زناشویی عمده‌ترین دلیل از هم پاشیدگی روابط زناشویی و زمینه اصلی تعارض‌ها و اختلاف‌های زناشویی است. پژوهشگران معتقدند که اختلال در کارکردهای خانواده از قبیل کاهش تعهد و خیانت زناشویی می‌تواند ناشی از سبک زندگی که زوجین برگزیده‌اند و انتظارات و نگرش آنان از ازدواج باشد (پورمیدانی و همکاران، ۱۳۹۳).

سبک زندگی از سه رویکرد جامعه‌شناسی متأثر از اندیشه‌های گیورگ زیمل^{۱۳} به‌عنوان طبقه اجتماعی، رویکرد روان‌شناسی متأثر از اندیشه‌های آلفرد آدلر^{۱۴} به‌عنوان ارزش‌ها، هنجارها و ریشه‌های رفتار که به‌صورت منش و شخصیت شناخته می‌شود و رویکرد دین‌شناسانه تعریف می‌شود (کاویانی، ۱۳۹۶). سبک زندگی الگوی روابط اجتماعی، اوقات فراغت، خودانگاره، ارزش‌ها و نگرش فردی و انتخاب‌های هشیار و ناهشیار فرد برای یک نوع رفتار خاص را نشان می‌دهد (ریپال^{۱۵}، ۲۰۱۲). سبک زندگی به‌عنوان شیوه نسبتاً ثابت افراد، گروه‌ها و جوامع برای پیگیری اهداف زندگی، متأثر از فرهنگ در برگیرنده‌ی نگرش‌ها و ارزش‌های تعیین‌کننده‌ی جایگاه و موقعیت اجتماعی خانواده‌ها می‌باشد (چانی^{۱۶}، ۲۰۱۲). سبک زندگی از دیدگاه اسلامی به مجموعه‌ای از موضوعات مورد قبول اسلام در عرصه‌ی زندگی اشاره دارد که براساس آن معیارها رفتار افراد در خانواده باید مبتنی بر اسلام و آموزه‌های اسلامی باشد (فاتحی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۵). سبک زندگی اسلامی یعنی به‌کارگیری روشی برای زندگی که در برگیرنده آموزه‌ها و مبانی دینی مبتنی بر قرآن و

- 1- Queija
- 2- Dildar, Sitwat, & Yasin
- 3- Nayeri., Lotfi & Noorani
- 4- Russell
- 5- Gordon
- 6- John, Seme, Roro & Tsui
- 7- Macher
- 8- Tang & Curran
- 9- Stanley
- 10- de Castro-Bofill, Barrameda
- 11- Fife, Weeks & Stellberg- Filbert
- 12- Platt
- 13- Simmel
- 14- Adler
- 15- Ripoll
- 16- Chaney

سنت باشد (موسوی گیلانی، ۱۳۹۲). خانواده یکی از مهم‌ترین محیط‌هایی است که می‌تواند به صورت منظم سبک زندگی اسلامی را در افراد نهادینه کند (ابراهیمی، ۱۳۹۴). پژوهش‌ها گویایی این مسئله هستند که دین با مکانیزم‌های گوناگون مانند امید، انگیزه و مثبت‌نگری در زندگی، ایجاد شبکه حمایتی عاطفی و اجتماعی و با دادن معنی و مفهوم به زندگی انسان در بهزیستی روانی فرد، جامعه و خانواده می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد (سهرابی و طیبی، ۱۳۹۷). در این ارتباط شریعتی (۱۳۹۲) نشان داد از بین سه سبک زندگی تارک دنیا، دنیاطلبانه و اسلامی، سبک زندگی اسلامی مناسب‌ترین سبک برای استحکام و حفظ کیفیت زندگی زناشویی می‌باشد. رضایی و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی اثربخشی آموزش سبک زندگی اسلام محور و با تأکید بر خانواده، نشان دادند که سبک زندگی اسلام محور به‌طور معناداری صمیمیت بین زوجین را افزایش می‌دهد.

از سویی دیگر ادالت و ردزون^۱ (۲۰۱۰) معتقدند از تعیین‌کننده‌های سلامت روانی و خشنودی زوجین وجود تعامل سازنده میان آنان و برقراری عشق و ابراز صمیمیت و همدلی به یکدیگر است. هرچند محققین در مورد مفهوم صمیمیت اتفاق نظر ندارند ولی صمیمیت می‌تواند شامل معانی مختلفی مبتنی بر سن، جنس، تحصیلات و فرهنگ باشد (مارتین و تاردیف^۲، ۲۰۱۴؛ میچل^۳، ۲۰۰۷). باگاروزی^۴ (۲۰۱۴) صمیمیت را به‌عنوان نزدیکی، شباهت و ارتباط عاشقانه یا عاطفی تعریف می‌کند. افرادی که با هم صمیمی هستند برای بیان افکار و احساسات، نیاز به دانش و درک یکدیگر دارند (باگاروزی، ۲۰۱۴). صمیمیت شامل اعتماد، عشق، مثبت‌گرایی، گشودگی، کیفیت ارتباطات، تقسیم وظایف و ایفای نقش (برابری) است و به اعتماد دوجانبه و ایمنی در رابطه زناشویی منجر می‌شود (میلر و تدر^۵، ۲۰۱۱). پژوهشگران معتقدند اگر دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدردی در زوجین به حدی باشد که نیازهای زناشویی زوجین را برآورده کند، احتمال گرایش به روابط خیانت‌آمیز زناشویی پایین می‌آید (فردوسی، ۱۳۹۷). از سویی دیگر با کاهش صمیمیت زناشویی، امید به زندگی کاهش یافته و ناسازگاری و ناراضی‌تری بیشتری حاصل می‌شود که مقدمات جدایی یا خیانت زناشویی فراهم می‌شود (زارعی، ۱۳۹۶). این امر نشان می‌دهد که رفتار صمیمانه زوجین نقش مهمی در پیشگیری در خیانت زناشویی و تقویت بنیان خانواده دارد (فردوسی، ۱۳۹۷). در سال‌های اخیر به دلیل هجوم فرهنگ غربی متأثر از رسانه‌ها و دور شدن از آموزه‌های دینی مذهبی، نهاد خانواده دست‌خوش آشفتگی‌های فراوانی شده به گونه‌ای که فروپاشی نهاد خانواده به یکی از چالش‌های تباه-گر زندگی در ایران تبدیل شده است (شعبانی و بانکی پور، ۱۳۹۱). به همین خاطر در بررسی روند رو به افزایش آسیب‌های مرتبط با خانواده و بررسی ادبیات مرتبط با خانواده در جامعه فعلی ایران، سنجه و شناسایی متغیرهای دخیل در آسیب‌شناسی خانواده متناسب با زیست بوم جامعه اسلامی ایرانی و دوری از شیوه‌های مبتنی بر اصول نظریه‌پردازان غربی، روز به روز از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود. از آنجایی که پژوهش‌ها نشان داده‌اند که علی‌رغم پیامدهای عاطفی ویرانگر پیمان‌شکنی امکان‌زنده شدن روابط وجود دارد (ویلیامز، ۲۰۱۱). و از سویی دیگر دین اسلام غنی از دستورات و احکام ارزشی برای زندگی بهتر در بستر خانواده است. بنابراین ضروری می‌باشد پژوهش‌ها بر باورها و نظام ارزشی معناگرا و دین محور خانواده‌های ایران جهت شناسایی آسیب‌شناسی خانواده و غنی‌سازی روابط زوجین متمرکز باشد. بر این اساس هدف پژوهش پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا دین‌داری و پایبندی به سبک زندگی مبتنی بر آموزه‌های اسلامی و صمیمیت زناشویی می‌تواند پیش‌بینی‌کننده تعهد در بین زوجین و کاهش گرایش به خیانت باشد؟

روش پژوهش

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

پژوهش توصیفی تحلیلی و در حیطه پژوهش‌های همبستگی و از نوع رگرسیونی می‌باشد. سبک زندگی اسلامی متغیر ملاک و تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت به‌عنوان متغیر پیش‌بین در نظر گرفته شده‌اند. جامعه آماری شامل کلیه زنان متأهل

- 1- Edalate & Redzuan
- 2- Martin & Tardif
- 3- Mitchell
- 4- Bagarozzi
- 5- Miller & Tedder

شهر اصفهان که حداقل ۱ سال و حداکثر ۵ سال از ازدواجشان گذشته، می‌باشد که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۹ زن متأهل به‌عنوان نمونه انتخاب شدند ($n=39$). معیارهای ورود و خروج شامل: ۱- سابقه حداقل ۱ سال ازدواج یا عقد و حداکثر ۵ سال ۲- عدم انتخاب زوجینی که در مرحله نامزدی و آشنایی هستند ۳- عدم وجود تعارض شدید زناشویی یا سابقه درخواست طلاق ۴- وجود یا عدم وجود فرزند ۵- عدم ابتلای زوجین به بیماری‌های مزمن روان‌پزشکی یا جسمانی ۶- عدم شرکت در دوره‌های آموزشی و دریافت مشاوره‌های روان‌شناسی به‌صورت مستمر و پیشرفته.

ابزار پژوهش

پرسش‌نامه سبک زندگی اسلامی (ILST)

این آزمون توسط کاویانی در دو فرم بلند (۱۳۵ سؤالی) و فرم کوتاه (۷۶ سؤالی) در سال ۱۳۸۸ طراحی و هنجاریابی شده است. شیوه پاسخ‌گویی باتوجه به وضعیت زندگی فعلی آزمودنی‌ها در یک طیف ۴ درجه‌ای از خیلی کم تا خیلی زیاد قرار دارد. ده شاخص زیر مقیاس‌های این آزمون را تشکیل می‌دهند که عبارتند از: شاخص اجتماعی (۱۱ آیتم)، باورها (۶ آیتم)، عبادی (۶ آیتم)، اخلاق (۱۱ آیتم)، مالی (۱۲ آیتم)، خانواده (۸ آیتم)، سلامت (۷ آیتم)، تفکر و علم (۵ آیتم)، امنیتی-دفاعی (۴ آیتم)، زمان‌شناسی (۵ آیتم). پاسخگویان باید باتوجه به وضعیت زندگی فعلی خود، به هرکدام در یک طیف ۴ درجه‌ای از خیلی کم تا خیلی زیاد پاسخ دهند. هر آیتم باتوجه به اهمیت ضریبی بین ۱ تا ۴ می‌گیرد. نمره کل آزمودنی حداقل ۱۴۱ و حداکثر ۵۷۰ خواهد بود. حداقل امتیاز ممکن ۷۵ و حداکثر ۳۰۰ خواهد بود. نمره بین ۱۲۵ تا ۱۸۷: نشان‌دهنده سبک زندگی اسلامی ضعیف است. نمره بین ۱۲۵ تا ۱۸۷: نشان‌دهنده سبک زندگی اسلامی متوسط است. نمره بالاتر از ۱۸۷: نشان‌دهنده سبک زندگی اسلامی قوی است. سازندگان پرسش‌نامه ضریب پایایی کل این آزمون را ۰/۷۱ به‌دست آورده‌اند. نتایج تحلیل عوامل نیز روایی و ساختار عاملی مناسبی را برای آن نشان داده است. روایی هم‌زمان آن با آزمون جهت‌گیری مذهبی ۰/۶۴ به‌دست آمده است (کاویانی، ۱۳۸۸). پایایی این آزمون برای زیرمقیاس‌های آن عبارتند از شاخص اجتماعی ۰/۴۱، باورها ۰/۴۶، عبادی ۰/۳۰، اخلاق ۰/۶۴، مالی ۰/۳۲، خانواده ۰/۴۰، سلامت ۰/۴۲، تفکر و علم ۰/۵۱، امنیتی دفاعی ۰/۳۰ و زمان‌شناسی ۰/۳۰ (طغیانی و همکاران، ۱۳۹۲).

پرسش‌نامه نیازهای صمیمیت زناشویی^۲

این پرسش‌نامه توسط باگاروزی در سال ۲۰۱۴ تهیه و تنظیم شده است. پرسش‌نامه دارای ۴۱ سوال بوده و هدف آن ارزیابی ابعاد صمیمیت زناشویی (صمیمیت عاطفی، صمیمیت روان‌شناختی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت جنسی، صمیمیت بدنی، صمیمیت معنوی، صمیمیت زیباشناختی، صمیمیت اجتماعی-تفریحی) می‌باشد. طیف پاسخگویی آن در هر سوال از عدد ۱ تا ۱۰ مشخص گردیده است و لذا احتیاجی به محاسبه امتیاز هر گزینه ندارد. سؤالات به شکلی رتبه‌بندی شده که از ابه معنای به هیچ وجه چنین چیزی وجود ندارد تا ۱۰ به معنای نیاز بسیار زیادی وجود دارد، به هر نیاز پاسخ می‌دهند. بالاترین نمره در هر بعد ۵۰ و در بعد صمیمیت معنوی ۶۰ می‌باشد. حاصل جمع امتیازات هر بعد (به جز بعد صمیمیت عاطفی) نمره‌ای از ۵ تا ۵۰ خواهد بود. در بعد صمیمیت عاطفی این نمره از ۶ تا ۶۰ خواهد بود. نمرات بالاتر در یک بعد نشان دهنده نیاز بیشتر پاسخ دهنده به آن بعد از صمیمیت از طرف همسر خود خواهد بود و برعکس. اعتمادی (۱۳۸۴) پایایی این پرسش‌نامه با آزمون آلفای کرونباخ را ۰/۹۴ گزارش کرده است. خمسه و حسینیان (۱۳۸۷) در مطالعه‌ای پایایی هر بعد صمیمیت را با روش آزمون-بازآزمون محاسبه کردند که برای صمیمیت عاطفی، روان-شناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و اجتماعی - تفریحی به ترتیب ۸۹٪، ۸۲٪، ۸۱٪، ۹۱٪، ۸۰٪، ۶۵٪، ۷۶٪ و ۵۱٪ به‌دست آوردند که حاکی از پایایی قابل قبول این مقیاس می‌باشد (خمسه و حسینیان، ۱۳۸۷). هوشمند (۱۳۹۱) آلفای کرونباخ

برای پرسش‌نامه نیازهای صمیمیت زناشویی باگاروزی به این شکل محاسبه کرد: صمیمیت عاطفی ۰/۷۱، صمیمیت روان‌شناختی ۰/۶۵، صمیمیت عقلانی ۰/۵۸، صمیمیت جنسی ۰/۷۳، صمیمیت بدنی ۰/۴۸، صمیمیت معنوی ۰/۷۰، صمیمیت زیباشناختی ۰/۷۶، صمیمیت اجتماعی - تفریحی ۰/۶۶. اعتمادی و همکاران (۱۳۸۵) برای تعیین روایی محتوا و صوری این پرسش‌نامه در ایران، پرسش‌نامه را در اختیار ۱۵ نفر از اساتید رشته مشاوره و ۱۵ زن و شوهر قرار دادند و از طریق نظر اصلاحی آنان روایی محتوایی آن را تأیید کردند. پس از اصلاح نهایی، پرسش‌نامه بر روی ۳۰ زن و شوهر اجرا شد. ضریب پایایی کل پرسش‌نامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ به‌دست آوردند که حاکی از پایایی قابل قبول این ابزار بود.

پرسش‌نامه تعهد زناشویی^۱

این پرسش‌نامه میزان پایبندی افراد به همسرشان و ازدواجشان و ابعاد آن را اندازه می‌گیرد. این آزمون توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) برای مقاصد پژوهشی تهیه و تدوین شده و سه بعد تعهد زناشویی را اندازه‌گیری می‌کند که شامل تعهد شخصی، تعهد اخلاقی و تعهد ساختاری است. سؤال‌های آزمون دارای یک مقیاس ۵ درجه‌ای کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم است که به هر گزینه نمره بین ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. این ابزار ۴۴ سؤال دارد و دامنه کلی نمرات افراد بین ۱ تا ۱۷۲ نمره است و نمره بالاتر در این آزمون بالا بودن تعهد کلی زوجین را نشان می‌دهد (عباسی مولید و همکاران، ۱۳۸۸). آدامز و جونز در شش پژوهش مختلف به‌منظور به‌دست آوردن پایایی و روایی پرسش‌نامه آن را روی ۴۷ نفر متأهل ۳۴۷ نفر مجرد و ۴۶ نفر مطلقه اجرا کردند. آدامز و جونز میزان پایایی هر یک از مقیاس‌های این آزمون را بر روی نمونه‌های یاد شده به این شرح به‌دست آوردند: تعهد شخصی ۹۱٪، تعهد اخلاقی ۸۹٪، تعهد ساختاری ۸۶٪ (عباسی مولید، ۱۳۸۸). در ایران شاه‌سیا و همکاران (۱۳۸۹) اعتبار این پرسش‌نامه را تأیید کرده‌اند و پایایی این پرسش‌نامه را براساس آلفای کرونباخ ۸۵٪ گزارش کردند. و آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های تعهد به همسر، تعهد به ازدواج و تعهد اجباری به ترتیب ۷۹٪، ۸۲٪ و ۸۴٪ به‌دست آوردند. در پژوهش فنبری هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۰) ضرایب پایایی تمام خرده مقیاس‌ها با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه و به‌صورت تعهد شخصی ۷۹٪، تعهد اخلاقی ۸۰٪ و تعهد اجباری ۸۲٪ گزارش شد. در مطالعه مقدماتی توسط عباسی مولید و همکاران (۱۳۸۸) روایی این آزمون مورد تأیید قرار گرفت.

مقیاس نگرش به خیانت زناشویی (ATIS)

مقیاس نگرش به خیانت توسط مارک واتلی^۲ در سال ۲۰۰۶ تهیه شده و در ایران توسط عبدالله‌زاده (۱۳۸۹) ترجمه شده‌است. عبارت‌های مقیاس شامل جملاتی راجع به احساسات منفی و مثبت نسبت به مقوله خیانت است که آزمودنی باید براساس احساس خود به جملات نمره ۱ تا ۷ بدهد. چیزی به عنوان پاسخ درست یا غلط در این جملات وجود ندارد و مقیاس فقط خواهان واکنش و نظر صادقانه آزمودنی به جملات است. هدف از این سنجش نوع احساسات و تفکر افراد نسبت به مسائل مربوط به خیانت زناشویی است. در واقع پرسشنامه خیانت مقدار تمایل و میزان پذیرندگی یا ردکنندگی خیانت را از منظر افراد مختلف می‌سنجد. امتیازدهی در سؤال‌های ۱، ۳، ۴، ۹، ۱۰ و ۱۱ به پاسخ بسیار مخالف، امتیاز ۱ و پاسخ بسیار موافق، امتیاز ۷ داده می‌شود. اما در سؤال‌های ۲، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۱۲ نحوه‌ی نمره‌گذاری معکوس است به‌طوری که به پاسخ بسیار مخالف نمره ۷ و پاسخ بسیار موافق نمره ۱ و پاسخ بین آنها به ترتیب ۶، ۵، ۴، ۳ و ۲ امتیاز داده می‌شود. بالا ترین امتیاز ۸۴ است که به معنی پذیرنده خیانت و کمترین امتیاز ۱۲ و به معنی ردکننده خیانت است. امتیاز ۴۸ فرد را بین پذیرندگی و ردکنندگی خیانت قرار می‌دهد. آلفای کرونباخ این مقیاس در بین ۳۸۳ نفر از زنان و مردان مجرد و متأهل ساکن شهرهای علی‌آباد و به شهر که به‌صورت تصادفی انتخاب شدند ۰/۸۴ به‌دست آمده است. این مقیاس می‌تواند علاوه بر تحقیقات پیمایشی در تعیین علل و متغیرهای تأثیرگذار بر خیانت زناشویی و نگرش به خیانت کمک کننده باشد (عبدالله‌زاده، ۱۳۸۹). عجم (۱۳۹۵) پایایی پرسش‌نامه‌ی خیانت زناشویی به روش آلفای کرونباخ را برای کل پرسش‌نامه ۰/۸۹ گزارش

1- Marital Commitment Questionnaire

2- Mark whatley

کرده است. همچنین در پژوهش دیگری در ترکیه پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ محاسبه شده است (توپلو-دمیرتاش و فیچمن، ۲۰۱۷). جواهری، شوقی و باباخانلو (۱۳۹۷) میزان آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس تعهد شخصی ۰/۶۸، تعهد اخلاقی ۰/۷۸ و تعهد ساختاری ۰/۷۳ و برای کل پرسش‌نامه ۰/۸۲ به دست آوردند. داده‌های به دست آمده از پرسش‌نامه‌های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه) به کمک نرم افزار SPSS-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

حجم نمونه شامل ۳۹ زن متأهل بود. میانگین سنی زنان متأهل ۲۴ سال بود که کمترین آن ۱۸ و بیشترین آن ۳۷ سال داشتند. میزان تحصیلات آنها به این صورت بود: ۱ نفر زیر دیپلم، ۱۵ نفر دیپلم، ۲ نفر فوق دیپلم، ۱۸ نفر لیسانس و ۳ نفر فوق لیسانس. ۲۲ نفر از آنها فاقد فرزند، ۴ نفر یک فرزند و ۳ نفر از آنها دو فرزند داشتند. ۲۲ نفر از آنها خانه‌دار، ۵ نفر کارمند، ۹ نفر دانشجو و ۳ نفر شغل آزاد داشتند. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره

متغیر	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره
سبک زندگی اسلامی	۴۳۸/۶	۴۵/۳۵	۳۴۹	۵۳۴
صمیمیت زناشویی	۳۲۰/۴۱	۳۲/۱۵	۲۴۱	۳۶۹
نگرش به خیانت	۲۱/۴۸	۷/۸۶	۱۲	۳۹
تعهد زناشویی	۱۷۷/۹۶	۲۲/۳	۱۲۲	۲۱۵

جدول ۲: آزمون رگرسیون متغیرهای پیش‌بین (سبک زندگی اسلامی، صمیمیت زناشویی، نگرش به خیانت) و متغیر ملاک (تعهد زناشویی)

مدل	مجموع مجذورات	df	میانگین مجذورات	F	Sig	R	R ²	مدل تعدیل یافته
رگرسیون	۱۰۶۵۲/۰۶	۳	۳۵۵۰/۶۸	۱۵/۰۴	۰/۰۰۰	۰/۷۵	۰/۵۶۳	۰/۵۲۶
باقیمانده	۸۲۶۰/۶۷	۳۵	۲۳۶/۰۱					
کل	۱۸۹۱۲/۷۳	۳۸						
مدل	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	B	Std.E	Beta	t	sig	
۱	عدد ثابت		۵/۱۶۳	۳۸/۹۳		۰/۱۳۳	۰/۸۹۵	
	سبک زندگی اسلامی		۰/۱۲۷	۰/۰۶	۰/۲۵۷	۲/۱	۰/۰۴۲	
	صمیمیت زناشویی		۰/۳۹	۰/۰۸	۰/۵۶۲	۴/۵۴	۰/۰۰۰	
	نگرش به خیانت		۰/۳۵۶	۰/۳۶	-۰/۱۲۶	-۰/۹۸۸	۰/۳۳	

در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره برای متغیرهای پژوهشی آورده شده است. براساس نتایج به دست آمده از آزمون همبستگی پیرسون مشخص شد که ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای سبک زندگی اسلامی و نگرش به خیانت -0.37 ($sig=0.021$)، سبک زندگی اسلامی و نیاز به صمیمیت زناشویی 0.296 ($sig=0.067$)، سبک زندگی اسلامی و تعهد زناشویی 0.47 ($sig=0.003$)، نیاز به صمیمیت زناشویی و تعهد زناشویی 0.688 ($sig=0.000$)، نیاز به صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت -0.396 ($sig=0.013$)، نگرش به خیانت و تعهد زناشویی -0.443 ($sig=0.005$) می‌باشد ($P<0.01$). همچنین نتایج به دست آمده از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان در جدول ۲ آمده است.

جدول شماره ۲ بیانگر آن است که متغیرهای سبک زندگی اسلامی، نیاز به صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت می‌تواند شاخص خوبی برای پیش‌بینی تعهد زناشویی به حساب آیند ($R=0.75$) ($P<0.000$). همچنین یافته‌های این جدول نشان دهنده آن است که ۵۶ درصد از تفاوت‌های فردی در تعهد زناشویی مربوط به سبک زندگی اسلامی، نیاز به صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت است. علاوه بر آن سبک زندگی اسلامی، نیاز به صمیمیت زناشویی به ترتیب ($sig=0.042$ و $sig=0.000$) رابطه معناداری را با تعهد زناشویی دارند و میزان این تأثیر به ترتیب ($Beta=0.257$ و $Beta=0.562$) می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش پایبندی به سبک زندگی اسلامی نیاز به صمیمیت زناشویی و نگرش به خیانت در پیش‌بینی تعهد زناشویی بود. نتایج پژوهش نشان داد که سبک زندگی مبتنی بر آموزه‌های اسلامی زوجین با افزایش صمیمیت و تعهد زناشویی و کاهش خیانت زناشویی رابطه دارد و سبک زندگی اسلامی زوجین می‌تواند پیش‌بینی کننده نیاز به صمیمیت زناشویی و تعهد زوجین باشد. نتایج این پژوهش با پژوهش‌های پیشین از جمله رگاس^۱ (۲۰۱۹)، رکاچ و فلیبرت^۲ (۲۰۱۵)، میلنر^۳ (۲۰۰۸)، رضاپور و همکاران (۱۳۹۸)، قاصدی (۱۳۹۸)، خیاط (۱۳۹۶)، زارعی و همکاران (۱۳۹۶)، عرب بافرانی و همکاران (۱۳۹۲) هماهنگ است. باتوجه به یافته‌های این پژوهش و پژوهش‌های پیشین می‌توان گفت که نیاز به صمیمیت به‌عنوان یک مشخصه کلیدی و مهم روابط زناشویی به وجود تعامل سازنده بین همسران کمک می‌کند. همان‌طور که گراس (۲۰۱۹) بیان می‌کند افزایش صمیمیت زناشویی می‌تواند علائم و نشانه اختلال روحی ناشی از ضربه خیانت به همسر را کاهش دهد و از طرف دیگر موجب بهبود روابط آنان با یکدیگر بعد از پذیرش خیانت گردد. تحقیقات رکاچ و فلیبرت (۲۰۱۵) نشان می‌دهد نیاز به صمیمیت یک سازه دو طرفه و چند وجهی است و شامل مراقبت، وابستگی متقابل و اعتماد می‌باشد که با افزایش صمیمیت و تعهد، میزان خیانت هم در گروه زنان و هم در مردان به طرز چشم‌گیری کاهش پیدا خواهد کرد. پس می‌توان گفت کمبود یا نبود صمیمیت از شاخص‌های آشفتگی در روابط زناشویی است که می‌تواند باعث خیانت و فروپاشی روابط زوجین گردد. از سویی دیگر و مبتنی بر یافته‌های این پژوهش می‌توان استنباط کرد سبک زندگی اسلامی که نمودهای رفتاری نسبتاً پایدار برخاسته از عقاید، نگرش‌ها و معیارهای اخلاقی اجتماعی مورد تأیید اسلام را شامل می‌شود از طریق شناساندن بایدها و نبایدها و چگونگی رفتار در زمینه‌های مختلف فردی، خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و تأکید بر کمال دنیوی و اخروی می‌تواند تعیین کننده و ارتقادهنده صمیمیت و تعهد زناشویی و به تبع آن افزایش کارکرد خانواده باشد.

سایر یافته‌ها نشان داد نگرش منفی به خیانت باعث کاهش خیانت زناشویی و افزایش تعهد زناشویی می‌شود. این یافته با یافته‌های پژوهش ویدیگوس، لویز و پیرا^۴ (۲۰۱۷)، ماتینگلی و کلارک و ویدلر^۵ (۲۰۱۱)، فردوسی (۱۳۹۷)، برزگر بفرویی و جعفریان (۱۳۹۷) و عبداللهی و همکاران (۱۳۹۷) هم‌خوان است. نتایج تحقیق یوسفی و کریمی‌پور و امانی (۱۳۹۶) با عنوان بررسی مدل باورهای مذهبی، سبک‌های حل تعارض و تعهد زناشویی با نگرش نسبت به خیانت زناشویی نشان داد بین باورهای مذهبی با تعهد زناشویی

1 - Regas

2 - Rokach & Phillibert

3 - Miller

4 - Rodrigues, Lopes & Pereire

5- Mattingly, Clark & Weidler

رابطه مثبت و معنادار و با نگرش آنها به خیانت زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. و همچنین بین ابعاد تعهد زناشویی و نگرش زوجین به خیانت زناشویی نیز رابطه‌ی منفی و معنادار وجود دارد. ماتینگلی و کلارک و ویدلر (۲۰۱۱) معتقدند تعهد به عنوان واسطه بین انواع رفتارهای خیانت‌آمیز مطرح می‌شود که تعهد کمتر منجر به احتمال خیانت بیشتر می‌شود.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت نگرش مثبت به خیانت‌زناشویی و پیمان‌شکنی به عنوان یک رویداد آسیب‌زا قادر است زندگی زناشویی یک زوج را به مخاطره اندازد. در نبود تعهد، اعتماد متقابل بین همسران یا اعضای خانواده کمتر خواهد شد. اگر دسترسی‌پذیری، پاسخگویی و همدردی در زوجین به حدی باشد که نیازهای زناشویی را برآورده کند، احتمال نگرش مثبت به روابط خیانت‌آمیز زناشویی پایین می‌آید. بنابراین با توجه به نتایج مطالعه حاضر می‌توان گفت براساس بستر دینی و فرهنگ اسلامی که تاکید بر تعهد در تمامی ابعاد اجتماعی خصوصاً خانواده دارد می‌توان گامی مؤثر در تقویت روابط زناشویی افزایش صمیمیت و تقویت پیوندهای خانوادگی و افزایش تعهد زناشویی برداشت.

عدم شرکت هر دو جنس در پژوهش، عدم غربالگری سایر نظام‌های باوری و ایدیولوژی و فکری زوجین، عدم توجه به زمینه‌های خانوادگی زوجین و پیشینه آموزشی و تحصیلاتی آنان از محدودیت‌های پژوهش می‌باشد که پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی سازه سبک زندگی اسلامی-روان‌شناختی و ارتباط و تأثیرگذاری آن بر ابعاد مختلف زندگی زوجین مورد پژوهش و مطالعه قرار گیرد.

منابع

۱. ابراهیمی، محمدحسن، (۱۳۹۴). بررسی تأثیر نقش خانواده بر سبک زندگی اسلامی. کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روان‌شناسی ایران، تهران، مؤسسه برگزارکننده همایش‌های توسعه محور دانش و فناوری سام ایرانیان.
۲. اعتمادی، عذرا، (۱۳۸۷). افزایش صمیمیت زناشویی. تازه‌های روان‌درمانی، ۴۹ و ۵۰: ۲۱ - ۴۲.
۳. اعتمادی، عذرا؛ نوابی‌نژاد، شکوه؛ احمدی، سید احمد و فرزاد، ولی‌الله. (۱۳۸۵). بررسی اثربخشی زوج‌درمانی شناختی-رفتاری بر صمیمیت زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره در شهر اصفهان. فصلنامه مطالعات روان‌شناختی، ۲(۱): ۶۹-۸۷.
۴. برزگر بفرویی، فاطمه؛ جعفریان یسار، حمید، (۱۳۹۷). تأثیر تعارضات زناشویی و جهت‌گیری مذهبی در نگرش به خیانت در ازدواج. نخستین جشنواره تألیفات علمی برتر علوم انسانی اسلامی جایزه ویژه علامه جعفری، انجمن پژوهش‌های علوم اجتماعی ایران، بسیج دانشجویی و انجمن‌های علمی حوزه علمیه قم.
۵. پورمیدانی، سمیه؛ نوری، ابوالقاسم؛ شفتی، سیدعباس، (۱۳۹۳). رابطه سبک زندگی با رضایت زناشویی. فصلنامه خانواده-پژوهی، ۳(۱۰): ۳۳۱-۳۳۴.
۶. جابری، سمیه؛ اعتمادی، عذرا و احمدی، سید احمد. (۱۳۹۴). بررسی رابطه مهارت‌های ارتباطی با صمیمیت زناشویی. پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری ۹۷: ۱۴۳ - ۱۵۱.
۷. جواهری، محمدحسین؛ شوقی، بهزاد؛ باباخانلو، اشرف، (۱۳۹۷). اثربخشی درمان پذیرش و تعهد بر عزت‌نفس جنسی و تعهد زناشویی زوجین با روابط آشفته. فصلنامه ایده‌های نوین روان‌شناسی ۲ (۶): ۱-۱۰.
۸. جواهری، محمدحسین؛ شوقی، بهزاد؛ باباخانلو، اشرف، (۱۳۹۷). اثربخشی درمان پذیرش و تعهد بر عزت‌نفس جنسی و تعهد زناشویی زوجین با روابط آشفته. فصلنامه ایده‌های نوین روان‌شناسی ۲(۶): ۱-۱۰.
۹. خمسه، اکرم و حسینیان، سیمین، (۱۳۸۷). بررسی تفاوت‌های جنسیتی بین ابعاد مختلف صمیمیت در دانشجویان متأهل. مطالعات زنان، ۶(۱): ۳۵ تا ۵۲.
۱۰. خیاط، ابراهیم، (۱۳۹۶). بررسی نقش تعدیل‌گر تعهد مذهبی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی، ویژگی‌های شخصیتی و طرح‌واره‌های ناسازگار با گرایش به خیانت در زنان و مردان متأهل. فصلنامه نسیم تندرستی.

۱۱. رضاپور، میر صالح؛ یاسر، دلخون؛ حمید، اسماعیل بیگی؛ ماهانی، منیره و چهره آزاد، فریبا، (۱۳۹۸). اثربخشی مداخله مبتنی بر تعهد و صمیمیت جنسی بر سازگاری زناشویی و رضایت جنسی زنان متأهل. نشریه روان پرستاری، ۷(۱)، ۴۹-۴۱.
۱۲. زارعی محمود آبادی، حسن، (۱۳۹۶). اثربخشی آموزش زوج درمانی مثبت نگر بر صمیمیت زناشویی و امید به زندگی زنان عادی شهرستان بافق. طلوع بهداشت یزد، ۱۶(۲): ۹۸-۱۰۹.
۱۳. سهرابی، حمیدرضا؛ عسکری، طیبی فرزانه. (۱۳۹۷). تأثیرات سبک زندگی اسلامی بر بهداشت روانی خانواده از منظر آیات و روایات اسلامی. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت، ۳(۱): ۴۳-۵۱.
۱۴. شاه‌سیاه، مرضیه، (۱۳۸۸). بررسی رابطه رضایت جنسی و تعهد زناشویی زوجین شهر اصفهان. مجله علمی-پژوهشی اصول بهداشت روانی، ۱۱(۴۳): ۲۳۳ - ۲۳۸.
۱۵. طغیانی، مجتبی؛ کجیاف، محمد باقر و بهرام پور، مهدی، (۱۳۹۲). رابطه سبک زندگی اسلامی با نگرش‌های ناکارآمد در دانشجویان. دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی، ۱۴(۵۴): ۳۵ - ۴۳.
۱۶. عباسی مولید، حسین، (۱۳۸۸). بررسی تأثیر آموزش گروهی واقعیت-درمانی بر تعهد زناشویی زوجین شهرستان خمینی شهر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان.
۱۷. عبداللهی، الهام؛ صداقتی فرد، مجتبی؛ حقیقت، سارا، (۱۳۹۷). پیش‌بینی نگرش‌های مربوط به خیانت بر اساس ملاک‌های انتخاب همسر و نگرش مربوط به عشق. فصلنامه روان‌شناختی تحلیلی-شناختی. ۹(۳۲): ۲۵-۳۳.
۱۸. عبداله‌زاده، حسن، (۱۳۸۹). معرفی مقیاس نگرش به خیانت مارک واتلی. تهران، مؤسسه آزمون یار پویا.
۱۹. عجم، علی‌اکبر، (۱۳۹۵). تأثیر آموزش مستقیم و غیرمستقیم ماهواره بر تعارض زناشویی و نگرش به خیانت. مجله مطالعات اسلامی و روان‌شناسی، ۱۰(۱۸): ۱۲۱-۱۴۲.
۲۰. عرب بافرانی، حمیدرضا؛ کجیاف، محمدباقر؛ عابدی، احمد و حبیب‌الهی، سعید. (۱۳۹۲). اثربخشی آموزش معنویت بر سازگاری زناشویی زوجین. مطالعات اسلام و روان‌شناسی، ۷(۱۲): ۹۵-۱۱۲.
۲۱. عزتی، نسیم و کاکابراتی، کیوان. (۱۳۹۵). پیش‌بینی خیانت زناشویی بر اساس کیفیت زناشویی و پنج عامل بزرگ شخصیتی. پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری. ۱(۹): ۷۵ - ۸۲.
۲۲. فردوسی، سیما، (۱۳۹۷). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس رفتار دل‌بستگی در روابط زناشویی، کیفیت روابط زناشویی و سبک‌های دل‌بستگی در زنان متأهل. روان‌شناسی معاصر، دوفصلنامه انجمن روان‌شناسی ایران ۲(۱۳): ۱۴۹-۱۵۷.
۲۳. قاصدی، مسعود. (۱۳۹۸). اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی در زنان آسیب دیده از خیانت همسر بر تنظیم هیجانی، بخشش و صمیمیت زناشویی. روان‌شناسی اجتماعی، ۷(۵۲): ۵۰-۴۱.
۲۴. قنبری هاشم آبادی، بهرام علی؛ حاتمی ورز، ابولفضل؛ اسماعیلی، معصومه و فرح‌بخش، کیومرث، (۱۳۹۰). رابطه بین سبک‌های فرزند پروری، دل‌بستگی و تعهد زناشویی در زنان متأهل دانشگاه علامه طباطبایی. جامعه‌شناسی زنان. ۲(۳): ۳۹ - ۶۰.
۲۵. کاویانی ارانی، محمد، (۱۳۸۸). طرح نظریه سبک زندگی بر اساس دیدگاه اسلام و ساخت آزمون سبک زندگی اسلامی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آن. پایان‌نامه دکتری روان‌شناسی عمومی. اصفهان، دانشگاه اصفهان.
۲۶. کربلایی، محبوبه و آذری، الناز، (۱۳۹۶). اثربخشی درمان هیجان مدار بر صمیمیت زناشویی و کاهش دلزدگی زناشویی زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره منطقه ۲ شهر تهران. مطالعات روان‌شناسی و علوم تربیتی. ۳(۲/۱): ۱۰۸-۱۱۷.
۲۷. هادی، سعیده؛ اسکندری، حسین؛ سهرابی، فرامرز؛ معتمدی، عبدالله و فرخی، نور علی. (۱۳۹۵). مدل ساختاری پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دل‌بستگی و متغیرهای میانجی خودکنترلی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه (در افراد دارای روابط فرزند زناشویی عاطفی). فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۲۸: ۳۳ - ۶۰.

۲۸. هوشمند، شادی. (۱۳۹۱). بررسی رابطه خرده مقیاس‌های صمیمیت ازدواج با شاخص ازدواج موفق در زوجین شهرستان مراغه، پایان‌نامه کارشناسی، گروه مشاوره.
۲۹. یوسفی، ناصر؛ کریمی‌پور، بنت الهدی؛ امانی، احمد. (۱۳۹۶). بررسی مدل باورهای مذهبی، سبک‌های حل تعارض و تعهد زناشویی با نگرش نسبت به خیانت زناشویی. فصلنامه مشاوره کاربردی، ۱۳(۱): ۴۷-۶۴.
30. Queija, I. S., & Oliva, A., & Parra, A., Camacho, C. (2016). Longitudinal Analysis of the Role of Family Functioning in Substance Use. *Journal of Child and Family Studies*, 25(1), 232-240.
31. Russell, B. S., & Simpson, E., & Flannery, K. M. (2017). The impact of Adolescent Substance Use on Family Functioning the Mediating Role of Internalizing Symptoms. First Published January, 23(4), 18-21.
32. Adams, J. M., & Jones, W. H. (1997). The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. *Journal of personality and social psychology*, 72(5), 1177.
33. Bagarozzi, D. A. (2014). Enhancing intimacy in marriage, Branner-Rouledye, Tylor & Forancis group.
34. Chaney, D. (2012). *Lifestyles*. 1st Edition, Routledge.
35. Fife, S. T., Weeks, G. R., & Stellberg-Filbert, J. (2013). Facilitating forgiveness in the treatment of infidelity: An interpersonal model. *Journal of Family Therapy*, 35(4), 343-367.
36. Tang, C. Y., & Curran, M. A. (2013). Marital commitment and perceptions of fairness in household chores. *Journal of Family Issues*, 34(12), 1598-1622.
37. Martin, G. M., & Tardif, M. (2014). What we do and don't know about sex offenders' intimacy dispositions. *Aggression and Violent Behavior*, 19(4), 372-382.
38. Mitchell, A. E. (2007). The effect of self-disclosure and empathic responding on intimacy: Testing an interpersonal process model of intimacy using an observational coding system (Doctoral dissertation, Texas A&M University).
39. Mosko, J. (2009). Communication and attachment dimension's in partial fulfillment of the requirements for the degree of doctor of philosophy. Purdue University.
40. Macher, S. (2013). Social interdependence in close relationships: The actor-partner-interdependence-investment model (API-IM). *European Journal of Social Psychology*, 43(1), 84-96.
41. L. Platt, R. A., Nalbone, D. P., Casanova, G. M., & Wetchler, J. L. (2008). Parental conflict and infidelity as predictors of adult children's attachment style and infidelity. *The American Journal of Family Therapy*, 36(2), 149-161.
42. de Castro-Bofill, F. R. A., Barrameda, M. J. M., Dadvivas, M. C. S., Panganiban, E. R., & San Jose, A. C. G. (2016). Living within a Broken Vow: The Impact of Parental Infidelity among Late Adolescents in Establishing Romantic Relationships. *Universal Journal of Psychology*, 4(5), 228-235.
43. Shahabi Nezhad, Z., Alian, B., & Hashemi Golpayegani, F. (2016). Effectiveness of Group Counselling on Improvement of Marital Relationship in Infidelity-Affected Mothers of Students in Tehran City. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, 5(2): 309.
44. Edalati, A., & Redzuan, M. R. (2010). Perception of women towards family values and their marital satisfaction. *Journal of American science*, 6(4), 132-137.
45. Sternberg, R. J., & Grigorenko, E. L. (1997). Are cognitive styles still in style?. *American psychologist*, 52(7), 700-712.
46. John, N. A., Seme, A., Roro, M. A., & Tsui, A. O. (2017). Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. *Culture, health & sexuality*, 19(2), 267-278.
47. Dildar, S., Sitwat, A., & Yasin, S. (2013). Intimate enemies: Marital conflicts and conflict resolution styles in dissatisfied married couples. *Middle-East Journal of Scientific Research*, 15(10), 1433-1439.
48. Nayeri, A., Lotfi, M., & Noorani, M. (2014). The effectiveness of group training of transactional analysis on intimacy in couples. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 152(2014), 1167-1170.
49. Toplu-Demirtaş, E., & Fincham, F. D. (2017). Dating Infidelity in Turkish Couples: The Role of Attitudes and Intentions. *The Journal of Sex Research*, 1(1), 1-11.
50. Miller, J. and Tedder, B. (2011). The Discrepancy between Expectations and Reality: Satisfaction in Romantic Relationships. Hanover College, PSY 401: Advanced Research.

51. Regas, S. (2019). Infidelity, self-differler, and intimacy: The mindful differentiation model of couple therapy.
52. Millner, V. S. (2008). Internet infidelity: A case of intimacy with detachment. *The Family Journal*, 16(1), 78-82.
53. Rokach, A., & Philibert-Lignières, G. (2015). Intimacy, loneliness & infidelity. *The Open Psychology Journal*, 8(1).
54. Rodrigues, D., Lopes, D., & Pereira, M. (2017). Sociosexuality, commitment, sexual infidelity, and perceptions of infidelity: data from the second love web site. *The Journal of Sex Research*, 54(2), 241-253.
55. Mattingly, B. A., Clark, E. M., Weidler, D. J., Bullock, M., Hackathorn, J., & Blankmeyer, K. (2011). Sociosexual orientation, commitment, and infidelity: A mediation analysis. *The Journal of social psychology*, 151(3), 222-226.

The Role of Islamic Life Adherence, Marital Intimacy, and Attitude toward Infidelity in Predicting Marital Commitment

Nezamaddin Ghasemi¹, Mohammad Hossein Zarei², Maedeh Ayaty, Behnaz Ertezaie³

1. Doctor of Psychology, Assistant Professor, Faculty Member of Salman Farsi University of Kazerun, Kazerun, Iran. (Responsible author)

E.mail: nezamaddinghasemi@gmail.com

2. Master Student of Clinical Psychology, University of Isfahan, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan, Iran

gmhz.4396@gmail.com

3. Bachelor of Psychology, Salman Farsi University of Kazerun, Kazerun, Iran

gmhz.4396@gmail.com

4. PhD Student in Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Ahvaz, Iran

behnaz_ertezaee@yahoo.com

Abstract

The purpose of this study was to investigate the role of Islamic lifestyle adherence, marital intimacy and attitude towards infidelity in predicting marital commitment of married women in Isfahan.

This is a descriptive-analytical study in the field of correlation and regression studies. The statistical population includes all married women of Isfahan city with at least 2 years and up to 3 years of marriage in winter of 1397. Using the available sampling method, 39 married women were selected and the Kaviani Islamic Lifestyle Questionnaire (ILST), Marital Intimacy Needs (Bagarozzi, 2014), Mark Wattle's Infidelity Attitude (2006) and Adams & Jones Marital Commitment (DCI) were used. Data were analyzed using SPSS-24 software and simultaneous regression.

The results showed that between Islamic lifestyle and marital intimacy ($r = 0/296$ and $\text{sig} = 0/067$), Islamic lifestyle and marital commitment ($r = 0/47$ and $\text{sig} = 0/003$), marital intimacy and marital commitment ($r = 0/688$, $\text{Sig} = 0.000$), There was a significant positive relationship ($P < 0.01$) and also between the Islamic lifestyle and attitude to infidelity ($r = -0/37$ and $\text{sig} = 0/021$), Marital intimacy, and attitude to infidelity ($r = -0/396$ and $\text{sig} = 0/013$) and attitude to infidelity and marital commitment ($r = -0/443$ and $\text{sig} = 0/005$) have a significant negative relationship ($P < 0.01$). The results of regression analysis showed that the three variables of an Islamic lifestyle, marital intimacy and attitude to infidelity, can explain 1% of the variance in marital commitment ($P < 0.01$). In addition to the Islamic lifestyle, marital intimacy ($\text{Sig} = 0.000$ and $\text{Sig} = 0.042$) had a significant relationship with marital commitment, and the magnitude of this effect is ($\text{Beta} = 0.257$ and $\text{Beta} = 0/562$).

A: It can be said that adherence to a lifestyle based on Islamic teachings is also related to increasing marital intimacy and improving attitudes to infidelity and marital commitment.

Keywords: Islamic lifestyle, marital intimacy, marital commitment, attitude to infidelity.